

YTTRANDE

2015-12-08

Kopia Saco

Till
Utbildningsdepartementet
(U2015/05012/UH)

Yttrande över särskild kompletterande pedagogisk utbildning för personer med forskarexamen

Sveriges Ingenjörer har tagit del av promemorian om kompletterande pedagogisk utbildning för forskarutbildade och vill lämna synpunkter på denna.

Förbundet ser positivt på regeringens intention att få fler forskarutbildade att arbeta som lärare i skolan. Det finns ett stort engagemang inom ingenjörskåren att få dela med sig av sin kunskap och sina erfarenheter. Engagemanget behöver mötas med ett funktionellt system där ingenjörerna kan få utlopp för detta.

Om bara ett fåtal av de tilltänkta 250 personerna som planeras genomgå utbildningen under fem år väljer att inte ta arbete som lärare riskerar dock effekten av förslagen att bli liten. Tillskottet till lärarkåren blir totalt sett mycket begränsat och samhällsnyttan tveksam, sett till hur många fler lärare som kommer att behövas kommande år.

Karriärstruktur, lön och arbetsmiljö

Oavsett hur attraktiva vägarna att bli lärare görs krävs att tjänsterna inom skolan blir tillräckligt attraktiva och arbetsmiljön tillräckligt god för att de lärarutbildade ska stanna där. För att nå framgång i rekryteringen av ingenjörer till skolan krävs att förslagen utgör delar i en mer genomgripande reformering av grundskolan och gymnasieskolan som arbetsplatser.

Även efter en genomgången pedagogisk utbildning ställs ingenjörerna inför valet att arbeta inom skolan eller någon annanstans. Vi vet till exempel av erfarenheterna från det kombinationsprogram till civilingenjör och lärare som finns på KTH i Stockholm att trots att

ingenjörerna har lärarbehörighet så väljer en övervägande del att inte arbeta som lärare.

En framgångsrik rekrytering av ingenjörer till läraryrket förutsätter att skolans karriärstrukturer och lönepolitiken utvecklas generellt, samt att arbetsmiljön förbättras markant. I skolan måste lärare ges större möjligheter att fokusera på undervisningen. Införandet av förstelärare och lektorer är steg på vägen men mer behöver göras för att skapa en mer differentierad karriärstruktur.

Lärare vill vara lärare, och de vill ha skälig ersättning för sitt arbete. Ingenjörer som är beredda att gå in i läraryrket väntar sig knappast att lönen fullt ut ska kunna konkurrera med den i näringslivet. Motivet är främst att få ett givande och meningsfullt arbete. Men en arbetssituation som tyngs av administration och uppgifter med liten anknytning till undervisningen bidrar inte till att uppfylla dessa förväntningar.

Utbildning och finansiering

En pedagogisk utbildning som varar i ett år och genomförs i en högre studietakt än heltid anser vi vara bra. Detta studieupplägg skulle vara fullt möjligt att applicera även för ingenjörer utan forskarutbildning, vilka det är lika angeläget att få in fler av i både grund- och gymnasieskola.

Det utbildningsbidrag på 25000 kr i månaden som föreslås utgå till de studerande under ett år anser vi vara väl avvägt till storleken. Sveriges ingenjörer vill dock föreslå att istället använda sig av en modell med studielån som avskrivs. Avskrivningen skulle till exempel kunna göras årsvis vartefter personen fullföljer arbete inom skolan. Fördelen med detta system är att det skulle skilja ut de personer som verkligen kan tänka sig att ta arbete inom skolan framför dem som skulle gå utbildningen för att kanske någon gång i framtiden ta arbete som lärare.

Bedömning av ämneskunskaper och yrkeserfarenhet

En särskild fråga i sammanhanget som lyfts av våra medlemmar är svårigheterna att uppnå en rimlig värdering av ämnesinnehållet i kurser från ingenjörsutbildningar. Vår erfarenhet är att det många gånger är svårt att fullt ut tillgodoräkna sig ämneskunskaperna från ingenjörsutbildningarna, och att yrkeserfarenhet i det sammanhanget tillmätts litet värde. Här finns fortfarande mycket att förbättra för att sänka hindren för ingenjörer som vill ta arbete i skolan.